

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
இலங்கை மத்திய வங்கி
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව
 දුරකථන අංක : 2477424, 2477423, 2477418
 ෆැක්ස් : 2346257, 2477739
 ඊ-මේල් : dcommunications@cbsl.lk, communications@cbsl.lk
 වෙබ් අඩවිය www.cbsl.gov.lk

ප්‍රවෘත්ති පත් නිවේදනය

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2019 මැයි මස 31 දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: 2019 - අංක 03

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කරයි

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය, 2019 මැයි මස 30 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 7.50 සහ සියයට 8.50 දක්වා පදනම් අංක 50 කින් අඩු කිරීමට තීරණය කළේය. මැදි කාලීනව උද්ධමනය මැදි තනි අගයක මට්ටමේ ස්ථායී ලෙස පවත්වා ගැනීම මගින් ආර්ථිකයට සිය විභව වර්ධන මට්ටමට ළඟාවීම සඳහා සහාය වීමේ පුළුල් අරමුණ ඇතිව, දැනට පවතින සහ අපේක්ෂිත දේශීය ආර්ථිකයේ, දේශීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ තුළ මෙන්ම, ගෝලීය ආර්ථිකයේ වර්ධනයන් මනාව සැලකිල්ලට ගනිමින් මුදල් මණ්ඩලය මෙම තීරණය ගනු ලැබීය.

ගෝලීය වශයෙන් ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවේශයක් දක්නට ලැබේ

වර්ධනය වූ වෙළඳ අර්බුද, දුර්වල වූ ව්‍යාපාරික විශ්වාසය සහ මන්දගාමී වූ බාහිර ඉල්ලුම වැනි සාධක ගණනාවක් හේතුවෙන් ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනයෙහි මන්දගාමීවීමක් දැකිය හැකිය. මේ හේතුවෙන් දියුණු ආර්ථිකයන් වැඩි වශයෙන් දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්තියකින්

බැහැරවීමේ ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කළ අතර, අඩු උද්ධමන පීඩන තත්ත්වයක් තුළ ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වයට සහාය දීම සඳහා නැගී එන සමහර වෙළඳපොළ ආර්ථිකයන් ද ඔවුන්ගේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය ලිහිල් කරන ලදී. මේ අතර, ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය මන්දගාමී වුවද, භූදේශපාලනික අවිනිශ්චිතතා හේතුවෙන් ඛනිජ තෙල් මිල ගණන් තවදුරටත් ඉහළ මට්ටමක පවතියි.

අඩු මට්ටමේ පවතින ආර්ථික වර්ධනය පාස්කු ඉරිදා සිදුවූ ප්‍රහාර හේතුවෙන් තවදුරටත් බලපෑමට ලක්වනු ඇත

2018 වසරේදී වාර්තා කළ පහළ මට්ටමේ ආර්ථික වර්ධනයකින් අනතුරුව, ප්‍රධාන වශයෙන් කෘෂි කාර්මික සහ කර්මාන්ත ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්හි සිදුවූ වර්ධනය හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු කාර්තුව තුළදී ආර්ථිකය ඉහළ වේගයකින් වර්ධනය වී ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, පාස්කු ඉරිදා සිදුවූ ප්‍රහාරය මගින් ආර්ථිකයේ කොටස්කරුවන්ගේ විශ්වාසය සහ අපේක්ෂා මත බලපෑම් එල්ල කළ අතර, එමගින් විශේෂයෙන්ම සංචාරක සහ ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි බලපෑම් සිදුව ඇත. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමයෙන් සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වෙමින් පැවතුනද, මූලික පුරෝකථනය කළ වර්ධනයට වඩා පහළ ආර්ථික වර්ධනයක් 2019 වසර තුළදී අපේක්ෂා කෙරේ.

දැනටමත් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග හමුවේ වුවද, වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික අඩු වී නැත

ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතිකය (SRR) පහළ දැමීම මගින් සැලකිය යුතු ද්‍රවශීලතාවක් සැපයීමෙන් සහ සුදුසු හා විචක්ෂණ විවිධ වෙළඳපොළ කටයුතුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ පදනම් අංක 50 කින් පමණ පහළ ගියේය. රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතිකද මෙම වසර තුළදී තියුණු ලෙස පහළ ගියේය. මේ අතර, තැන්පතු සහ ණය උපකරණ මත වූ ඉහළ නාමික සහ මූර්ත පොලී අනුපාතික සැලකිල්ලට ගනිමින්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2019 අප්‍රේල් මාසයේදී තැන්පතු උපකරණ සඳහා වූ පොලී අනුපාතික මත උපරිම සීමාවන් පැනවූ අතර, එමගින් මූල්‍ය ආයතනවල අරමුදල් පිරිවැය අඩු කිරීම හරහා එම ආයතන මගින් සපයන ණයෙහි පොලී අනුපාතික අඩු කිරීමට හැකියාවක් ලබා දී මූර්ත ආර්ථිකයේ ණය ප්‍රවාහ ඉහළ නංවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරිණි.

ද්‍රවශීලතා සැපයීම, බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය සහ රජයේ සුරැකුම්පත් ඵලදා අනුපාතික පහළ යෑම මෙන්ම මෑතකදී හඳුන්වා දුන් තැන්පතු උපකරණ මත උපරිම

පොලී අනුපාතික සීමා පැනවීම් මධ්‍යයේ වුවද වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික අපේක්ෂිත පරිදි අඩු වීමේ කිසිදු සලකුණක් පෙන්වීමට අපොහොසත් වී ඇත.

ඉහළ වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික මධ්‍යයේ පෞද්ගලික අංශය සඳහා සපයන ලද ණය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය

වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය, විශේෂයෙන්ම 2018 වසරේ අවසානයේදී පුරෝකථනය කරන ලද මට්ටම ඉක්මවා ප්‍රසාරණය වීමෙන් අනතුරුව, 2019 වසරේ පළමු මාස හතර තුළදී සමුච්චිත වශයෙන් ගත් කළ පහළ ගියේය. මෙම පහළ යෑම සඳහා ඉහළ වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික, ආර්ථික කටයුතුවල අඩු වර්ධනය, ව්‍යාපාර විශ්වසනීයත්වය අඩු වීම මෙන්ම විවිධ ව්‍යාපෘති සඳහා රජය විවිධ ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් කළ යුතු හිඟ ණය ආපසු ගෙවීම් නිසා සිදුවූ බැංකු ණය පියවීම් වැනි සාධක බලපාන ලදී. පෞද්ගලික අංශය සඳහා සපයන ලද ණය මන්දගාමී වීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ පුළුල් මුදල් සැපයුමේ වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයද මන්දගාමී විය.

විදේශ අංශයෙහි, විශේෂයෙන්ම වෙළඳ හිඟය හා ආශ්‍රිතව දියුණුවක් පෙන්නුම් කරන ලදී

විශේෂයෙන්, යෝජිත නමැයිලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුවට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක වන නමැයිලී විදේශ විනිමය අනුපාතික ප්‍රතිපත්තියට ප්‍රතිචාර වශයෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස තුන තුළදී ආනයන වියදම් නියුණු ලෙස පහළ ගිය අතර, අපනයන ආදායමේ ඉහළ කාර්යසාධනය හේතුවෙන් වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය අඩු විය. 2019 වසරේ දී සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ පහළ බැසීම හේතුවෙන් සේවා අපනයන අඩු වීම තුළින් වර්තන ගිණුම වෙත ඇතිවන අහිතකර බලපෑම, වෙළඳ හිඟයේ හිතකර වර්ධනය තුළින් සමනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වුවත්, වැඩි දියුණු වූ ආරක්ෂක තත්ත්වය, සංචාරකයන් පැමිණෙන ප්‍රධාන රටවල්වලින් පනවා ඇති සංචාරක උපදේශන ලිහිල් කිරීම මෙන්ම සංචාරක අංශය නැවත නගා සිටුවීමට ගෙන ඇති ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග හා සංචාරක ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් හේතුවෙන් එම අංශය ආශ්‍රිත ඉපැයීම් යථා තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, 2019 වසරේ මැයි මාසයේදී ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ හයවන වාර්තය හිමිවීම හේතුවෙන් ආයෝජක අපේක්ෂා ඉහළ යනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. මෙම වර්ධනයන් සමඟ, වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල සියයට 3.7 කින් අතිප්‍රමාණය විය. 2019 අප්‍රේල් මස අවසානය වන විට දළ නිල විදේශ සංචිත ප්‍රමාණය එ.ජ.

ඩොලර් බිලියන 7.2 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තුගත කර ඇති අතර, එය මාස 4.1 ක ආනයන ආවරණය කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

උද්ධමනයේ තාවකාලික ඉහළ යෑම් සිදු වුවද, මැදි කාලීනව උද්ධමනය මත අවදානමක් අපේක්ෂා නොකරයි

2018 වසර තුළදී රුපියල නියුණු ලෙස අවප්‍රමාණය වීමේ පසු බලපෑම කිසියම් දුරකට හේතුකොටගෙන ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (ජා.පා.මි.ද.) හා කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (කො.පා.මි.ද.) යන දර්ශක දෙකෙහි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස මත පදනම්ව ගණනය කරනු ලබන මතුපිට හා මූලික උද්ධමනය, 2019 වසර තුළදී යම් ඉහළ යෑමක් පිළිබිඹු කරන ලදී. සමස්ත ඉල්ලුම මන්දගාමී වීම සහ මනාව පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂා හේතුවෙන් දැනට පවත්නා උද්ධමනයේ ඉහළ යෑම කෙටිකාලීන වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව, සුදුසු ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගවල සහායත් සමඟ 2019 වසර තුළදී සහ ඉන් ඉදිරියේදී උද්ධමනය සියයට 4-6 අපේක්ෂිත පරාසයේ පවතිනු ඇත.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය තුළින් වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික පහළ යෑම සඳහා පෙළඹවීමක් කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පසුගිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවර විවරණයේදී, ගෝලීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ, වෙළඳ හිඟය හා ණය වර්ධනයේ දැනට පවතින ප්‍රවණතා අඛණ්ඩව පැවතියහොත් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීම සඳහා ඉඩකඩක් පවතින බවට ඉදිරි මාර්ගෝපදේශයක් සපයන ලදී. මෙම ප්‍රවණතා අඛණ්ඩව පැවති අතර, ඊට අමතරව, පාස්කු ඉරිදා සිදුවූ ප්‍රහාරයෙන් සහ ඉන් ආශ්‍රිත අංශයන් වෙත එල්ල වූ අහිතකර බලපෑම් මගින් ආර්ථිකයට බලපෑමක් ඇති කර ඇත. ඒ අනුව, මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය ලිහිල් කිරීම යෝග්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස වූ අතර, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 7.50 සහ සියයට 8.50 දක්වා පදනම් අංක 50 කින් අඩු කිරීමට තීරණය කළේය. වසර තුළ මේ දක්වා කාලය තුළ දේශීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ පැවති වර්ධනයත් සමඟ, ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කිරීම සඳහා ගත් මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය මගින් වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික වල වේගවත් සහ විශාල පහළ යෑමක් අපේක්ෂා කෙරේ.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය:	ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කරන ලද අතර, ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය නොවෙනස්ව පවතී
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 7.50
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 8.50
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 5.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2019 මැයි මස 31 දින පෙ.ව. 11.30 ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සන්ථාගාරයේදී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2019 ජූලි මස 12 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

දත්ත ඇමුණුම:

සංඛ්‍යා සටහන 01: උද්ධමනය

මාසය		ජූනි -18	සැප් -18	දෙසැ-18	ජන-19	පෙබ -19	මාර් -19	අප්‍රේ - 19
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	4.4	4.3	2.8	3.7	4.0	4.3	4.5
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	2.5	0.9	0.4	1.2	2.4	2.9	3.6
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	3.4	3.8	3.1	5.5	5.4	5.6	5.5
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	1.8	3.1	3.1	5.1	5.5	5.8	6.3

මූලය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)					වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස				
	දෙසැ-18	ජන-19	පෙබ-19	මාර්-19	අප්‍රේ-19	දෙසැ-18	ජන-19	පෙබ-19	මාර්-19	අප්‍රේ-19
සංචිත මුදල්	961	949	963	963	924	2.3	2.1	2.7	(3.4)	(7.6)
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	7,128	7,111	7,189	7,252	7,294	13.0	11.5	11.4	9.8	9.0
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	(67)	(129)	(103)	22	109	(155.1)	(201.3)	(189.2)	(79.4)	(8.6)
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	7,195	7,240	7,292	7,230	7,185	16.3	15.8	15.1	11.2	9.3
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	2,515	2,625	2,672	2,613	2,594	16.0	18.2	19.0	14.7	11.7
රාජ්‍ය සංස්ථා සඳහා ලබා දුන් ණය	755	711	715	703	726	40.7	34.6	31.0	26.2	24.9
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	5,561	5,557	5,565	5,588	5,544	15.9	14.8	13.6	11.3	9.9
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	8,730	8,741	8,831	8,901	8,966	12.0	10.7	10.7	9.7	9.1

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2018 දෙසැ. අවසානයට	2019 ජන. අවසානයට	2019 පෙබ. අවසානයට	2019 මාර්. අවසානයට	2019 අප්‍රේ. අවසානයට	2019 මැයි 30 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික						
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	8.95	9.00	8.96	8.51	8.49	8.43
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)						
දින 91	-	-	9.55	9.39	8.89	8.52
දින 182	9.99	9.87	9.87	9.67	9.09	8.63
දින 364	11.20	10.69	10.67	10.40	9.81	8.88
ණය අනුපාතික						
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සතිපතා)	12.09	12.27	12.51	12.23	12.20	11.93
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	14.40	14.44	14.48	14.49	14.47	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	14.44	14.41	14.60	14.56	14.62	-
තැන්පතු අනුපාතික						
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	8.81	8.85	8.88	8.98	8.97	9.00
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	10.85	10.91	10.96	11.11	11.15	11.19
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	10.94	11.21	11.13	11.42	11.24	-

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව